

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoE/25/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414223550
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4414223550.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Advokátskou kanceláriou Advocate s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, proti povinnej: O. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. XXX, o vymoženie 594,23 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 25. januára 2017 č. k. 10Er/1337/2014-16 takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Povinnej sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie žiadosť JUDr. Rudolfa Krutého, PhD. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 05. 11. 2014 zamietol. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 45 ods. 1 a 2, § 35 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, § 52 ods. 1, 3 a 4, § 53 ods. 1 a 5, § 53 ods. 4 písm. r), § 54 ods. 1 a 2, § 39 Občianskeho zákonníka a uviedol, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie zo dňa 05. 11. 2014 domáhal voči povinnej vykonania exekúcie na vymoženie sumy 594,23 eura s príslušenstvom a trov exekúcie, keď poukazoval na rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spisová značka: SR 00091/14 zo dňa 26. 05. 2014, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s., IČO: 35 922 761, Karloveské rameno 8, 821 02 Bratislava, ktorý mal nadobudnúť vykonateľnosť dňa 10. 07. 2014 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“). Vydaniu rozhodcovského rozsudku predchádzala zmluva o úvere č.4019500490 uzatvorená medzi účastníkmi dňa 27. 10. 2011. Dňa 27. 10. 2011 uzatvorili účastníci rozhodcovskú zmluvu, podľa ktorej (čl. II predmet zmluvy) „1. všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmienok zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom , ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde, rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, pričom účastník rozhodcovského konania môže do 15 kalendárnych dní od doručenia rozhodcovského rozsudku podať Stálemu rozhodcovskému súdu žiadosť o preskúmanie rozhodcovského rozsudku , rozhodcovský rozsudok preskúmava iný rozhodca ustanovený podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). 2. Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 tohto článku zmluvy vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere na všeobecnom súde, považuje sa táto

skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu“. Súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý PhD., so sídlom Záhradnícka 60, Bratislava žiadal súd prvej inštancie o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V predmetnej exekúcii primárnym právnym vzťahom je vzťah medzi účastníkmi, ktorý vznikol na základe zmluvy o úvere č. 406500490 uzatvorenej dňa 27. 10. 2011 (ďalej „zmluva o úvere“). Citovaná zmluva je štandardnou formulárovou zmluvou používanou veriteľom na poskytovanie finančných prostriedkov. Na túto zmluvu je potrebné aplikovať režim spotrebiteľských zmlúv v zmysle kogentných ustanovení Občianskeho zákonníka, nakoľko sa jednoznačne jedná o spotrebiteľský vzťah. Oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti poskytuje úvery, a naopak, povinná nie je podnikateľským subjektom, je označená menom priezviskom, bydliskom, dátumom narodenia, ako základnými identifikačnými údajmi fyzickej osoby a v danej veci pri uzatváraní zmluvy o úvere preukázateľne nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti na rozdiel od oprávneného. Oprávnený si svoju pohľadávku zabezpečil zmluvou o úvere a zmenkou. Vychádzajúc z ustanovenia § 52 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý oprávneným túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy o úvere bola bez akýchkoľvek pochybností aj rozhodcovská zmluva vopred pripravená teda formulárová zmluva a povinná jej obsah ovplyvniť nemohla, nakoľko bola pripravená už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Oprávnený má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov (výpis z obchodného registra). V predmetnej exekúcii sa vymáha plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, štandardnej spotrebiteľskej zmluvy (uzatvára sa vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy nemení (tiež formulárová, adhézna, typová zmluva), na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok, pričom rozhodcovskú zmluvu si spotrebiteľ osobitne nevyjednal, na základe rozhodcovskej doložky, ktorá je špecifikovaná vyššie. Uvedené skutočnosti sú zrejmé zo zmluvy o úvere, zo všeobecných podmienok poskytnutia úveru a viedli súd prvej inštancie k tomu, že podrobil súdnej kontrole rozhodcovskú doložku. Exekučný súd je oprávnený a povinný v priebehu celého exekučného konania ex offo skúmať, či sú splnené podmienky na vedenie exekučného konania. Jednou z týchto podmienok je relevantný exekučný titul, bez existencie ktorého nemožno exekúciu vykonať. V predmetnej exekúcii (ako to bolo už vyššie uvedené) ide o spotrebiteľskú zmluvu a súčasne spotrebiteľský úver, a v danom prípade (vzhľadom na povahu účastníkov exekúcie, obsah zmluvy a vopred pripravený obsah zmluvy úverovej, ako aj rozhodcovskej zmluvy na predtlačenom formulári a na vzťah medzi veriteľom a dlžníkom) je potrebné aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva. V predmetnej exekúcii bolo ďalej zistené, že povinná (dlžník) si neplnila riadne svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere, oprávnený s poukazom na rozhodcovskú doložku obsiahnutú v rozhodcovskej zmluve uplatnil svoje nároky v rozhodcovskom konaní. Súd prvej inštancie zastal názor, že ak rozhodcovská zmluva, t. j. jej obsah nebol osobitne spotrebiteľom vyjednaný, vyplýva zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obavy, že slabšia strana si svoj osud v závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nedokáže náležite napláňovať, sú plne namieste. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na to, že rozhodcovská doložka v predmetnej veci, resp. rozhodcovská zmluva, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ ešte pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde. Rozhodcovskú zmluvu si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber, vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým podmienkam, a to aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ ako prvý. To je pravdepodobne aj najčastejšia situácia, pretože dodávateľ sa snaží získať exekučný titul. Rozhodcovský súd je pritom paušálnym spôsobom zakotvený v zmluvných podmienkach rozhodcovskej zmluvy a to ešte pred vznikom samotnej štandardnej zmluvy, a teda dodávateľ musí mať istotu, že si ho môže do zmluvy uvádzať. V subjektívne nearbitrabilnej (spotrebiteľskej) právnej veci zvlášť vznikajú pochybnosti o objektívnosti rozhodovacieho procesu. Z uvedeného vyplýva pochybnosť, či spotrebiteľ-povinná mala vôbec možnosť sa riadne s obsahom predložených listín oboznámiť a uvedomiť si predložený text (drobný a ťažko čitateľný) a všetky právne následky z neho vyplývajúce pre jeho osobu. Spotrebiteľ (ako je už vyššie uvedené) rozhodcovskú zmluvu mohol len ako celok odmietnuť alebo sa jej podrobiť, a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ ako prvý. To je pravdepodobne aj najčastejšia situácia, pretože dodávateľ sa snaží získať exekučný titul. V subjektívne nearbitrabilnej (spotrebiteľskej) právnej veci zvlášť vznikajú pochybnosti o objektívnosti rozhodovacieho procesu. Súd prvej inštancie čerpá aj z vysokého

nápadu v podobných exekučných veciach s podobným postupom rozhodcovského súdu. Už len tieto skutočnosti považoval súd prvej inštancie za dostačujúce na záver o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky uvedenej v rozhodcovskej zmluve. Ostatné podmienky rozhodcovského konania sú skôr pre súd len indikátorom, do akých krajností môže viesť dojednávanie rozhodcovského konania so slabšou stranou zmluvného vzťahu. O poučení spotrebiteľa o rozdiely medzi štátnym a rozhodcovským súdnym procesom niet ani zmienky. Rozhodcovská zmluva nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Rozhodnutie rozhodcu sa výrazne javí ako zjavne formalistické, preberajúce argumenty žalujúceho dodávateľa. Rozhodcovská zmluva zo dňa 27. 10. 2011 nebola skutočne alternatívnou. Veriteľ podaním návrhu v rozhodcovskom konaní uskutočnil výber a po tomto výbere už povinný nemal faktickú možnosť podať návrh na začatie konania, resp. brániť sa pred všeobecným súdom, čím došlo k porušeniu Ústavou SR garantovaného práva každého na spravodlivý proces pred nezávislým a nestranným súdom. Najvyšší súd vo viacerých rozhodnutiach konštatoval oprávnenie exekučného súdu preskúmať rozhodcovskú doložku. Vo veci 3Cdo 146/2011 NS SR judikoval, že „pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej doložky. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej doložky, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný“ (ďalšie rozhodnutia NS 6Cdo 143/2011, 2Cdo 245/2010). Súd prvej inštancie žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol a to z dôvodu, že rozhodcovský súd založil svoju príslušnosť na konanie na rozhodcovskej zmluve, ktorá je neplatným právnym úkonom, a preto rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnej vznikol nárok, ktorého by sa oprávnený mohol v rámci exekúcie domáhať. Predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom a s dobrými mravmi, nakoľko bol vydaný orgánom bez právomoci na jeho vydanie, a preto súd prvej inštancie žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom právneho zástupcu oprávnený odvolanie, namietajúc, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP a zároveň súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (ustanovenie § 365 ods. 1 písm. f) CSP. Mal za to, že exekučný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril Exekučný poriadok a v jeho nadväznosti zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Poukázal na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní. Súd v prejednávanej veci okrem už spomínaného ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku na zistený skutkový stav aplikoval aj ustanovenie § 45 Zákona rozhodcovskom konaní. Mal za to, že súd na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis. Ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní síce upravuje povinnosť exekučných súdov zastaviť exekučné konanie v prípade, ak rozhodcovský rozsudok ukladá povinnosť, ktorá odporuje dobrým mravom, ale mal za to, že citované ustanovenie súd nesprávne aplikoval. Exekučný súd v konaní o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie z predložených podkladov (exekučný titul, žiadosť o udelenie poverenia a návrh na vykonanie exekúcie) posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Formálne preskúmvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu (v prejednávanej veci rozhodcovský rozsudok) tak ako ich vyžaduje ust. § 34 Zákona o rozhodcovskom konaní. Preskúmvaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi). Bol však toho názoru, že v rámci preskúmvania exekučného titulu po materiálnej stránke, nemôže exekučný súd skúmať samotné rozhodcovské konanie, nakoľko samotné ustanovenie, o ktoré sa opiera súd v napadnutom uznesení, stanovuje podmienku na zastavenie exekúcie tak, že rozhodcovský rozsudok, a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu nedovolenému. Exekučný súd sa tak v rámci materiálneho prieskumu musí obmedziť len na skúmanie výroku exekučného titulu (odôvodnenie nemôže zaväzovať účastníkov konania). Splnenie podmienok zastavenia exekúcie, t. j. zaväzovať k niečomu objektívne nemožnému, právom nedovolenému alebo k niečomu čo je v rozpore s dobrými mravmi, však musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu (keďže nemôže vyplývať z vady konania ako je odôvodnené vyššie). Uvedená požiadavka znamená, že v rámci exekučného

konania súd nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku) a musí sa obmedziť len na také dôvody zastavenia exekúcie, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov. Inými slovami povedané, nemôže sa jednať o dôvody právneho posúdenia veci. V tejto súvislosti poukázal na Nález ÚS SR ÚS 5/2000, uverejnený pod č. 18/2000. V prípade, ak súd na zistený skutkový stav veci aplikoval ustanovenie § 45 ods. 2 spôsobom právneho posúdenia správnosti výroku rozhodcovského súdu, ukrátil tým strany exekučného konania práv, ktoré im priznáva zákon o rozhodcovskom konaní alebo Občiansky súdny poriadok, a to hlavne právo na prejednanie veci pred príslušným súdom. Strana exekučného konania sa takto môže vyjadriť k zisteniam exekučného súdu až v odvolaní podanom proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Civilné konanie je však konaním dvojinštančným a postupom súdu v napadnutej veci došlo k pozbaveniu účastníka konania jeho základných práv a to práva na prejednanie veci. Postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov (podľa ust. § 40 cit. právneho predpisu) exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Mal za to, že konajúci súd pri posudzovaní predložených dôkazov nesprávne zistil skutkový stav veci, keďže namietal skutočnosť, že zmluvnými stranami nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva/rozhodcovská doložka. K uvedenému poukázal na skutočnosť, že oprávnený s povinným uzatvoril rozhodcovskú zmluvu podľa ust. §3 a nasl. Zákona o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov formou samostatného právneho úkonu a to na samostatnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Konajúci súd však tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval, a tak zaťažil konanie vadou nesprávne zisteného skutkového stavu. V zmysle článku 2 tejto zmluvy je následne daná právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s. rozhodnúť spor medzi zmluvnými stranami, pričom Stály rozhodcovský súd zriadený zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s. postupuje v súlade so Zákonom o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov ako aj v zmysle svojho Rokovacieho poriadku. Na základe uvedeného poukázal na to, že exekučný titul bol vydaný oprávneným orgánom. Zmluvné strany sa v zmysle článku 2 odsek 2, druhá veta dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 tohto článku zmluvy vrátane sporu o platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciu podmienku rozhodcovskej zmluvy, t. j. povinnej nebola odňatá možnosť obrátiť sa v prípade akýchkoľvek sporných otázok spojených so zmluvou o úvere na všeobecný súd. Vo veci námietky konajúceho súdu ohľadom znemožnenia voľby spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu pred štátnym súdom v súvislosti s ust. § 53 odsek 4 písmeno r) Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, poukázal na odôvodnenie zákonodarcov, v zmysle ktorého je cieľom tejto úpravy umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. V danej veci teda konajúci súd konal nad rámec zákonných ustanovení. Navrhol, aby odvolací súd v zmysle ust. § 389 CSP napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal a dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

4. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že exekučné konanie v danej veci začalo dňa 5. novembra 2014, kedy bola pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD. spísaná zápisnica o návrhu na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a. s., so sídlom Bratislava, Karlovske rameno 8, IČO: 35 922 761, sp. zn. SR 00091/14 zo dňa 26. mája 2014, ktorý mal nadobudnúť právoplatnosť dňa 7. júla 2014 a vykonateľnosť dňa 10. júla 2014. Súdny exekútor doručil súdu prvej inštancie dňa 11. decembra 2014 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s prílohami. Súčasťou súdneho spisu bola okrem iného zmluva o úvere č. 409500412 uzatvorená dňa 27. októbra 2011, všeobecné

podmienky poskytnutia úveru, zmenka a rozhodcovská zmluva uzavretá dňa 27. októbra 2011. Následne súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Podľa § 243d ods. 1 Exekučného poriadku exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, 4ead) vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.

8. Podľa § 243d ods. 2 Exekučného poriadku na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, 4ead) a ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014.

9. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2014 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

10. Odvolací súd po preskúmaní veci zistil, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil, preto jeho rozhodnutie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil, a keďže sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie v celom rozsahu stotožňuje, na jeho odôvodnenie podľa § 387 ods. 2 CSP poukazuje.

11. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti považuje za potrebné uviesť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 13. októbra 2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3 z roku 2012 pod por. č. 46 zaujal stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Vychádzal pritom z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t. j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosť, zrozumiteľnosť, a presnosť označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

12. Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul (ne)bol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia. Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie

rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami a to, či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t. j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. januára 2013 sp. zn. 4Co 31/2013).

13. Z vyššie uvedeného možno vyvodiť záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex officio) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

14. Nemožno preto konštatovať, že by súd prvej inštancie ako exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvavej činnosti zverenej Exekučným poriadkom, keďže v preskúmvanej veci bol plne opodstatnený a zákonom podložený postup súdu prvej inštancie, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovská zmluva bola uzavretá platne. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k „zrušeniu“ tohto rozhodnutia. Skúmaním platnosti rozhodcovskej zmluvy súd prvej inštancie len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce mu z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

15. K odvolacej námietke oprávneného, že predmetná rozhodcovská zmluva je tzv. nevýhradná, a že súd prvej inštancie nesprávne posúdil rozhodcovskú zmluvu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, odvolací súd nahliada ako na nedôvodnú. V tomto smere odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dostatočne zistil a posúdil rozhodcovskú zmluvu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, a to aj v spektre aplikačnej praxe súdov SR, v ktorej bol viac krát vyslovený právny záver, podľa ktorého rozhodcovská zmluva, ktorá síce umožňuje výber medzi rozhodcovským súdom a štátnym súdom, ale ak by dodávateľ inicioval (začal) rozhodcovské konanie skôr (ako prvý), dosiahol by nad spotrebiteľom dominanciu, na základe ktorej by bol spotrebiteľ povinný riešiť spor v rozhodcovskom konaní, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože svojím obsahom a významom konštituuje hrubú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovská zmluva nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť, čo umocňuje aj skutočnosť, že rozhodcovská zmluva bola so spotrebiteľom uzatvorená v rovnaký deň ako zmluva o úvere, čo nasvedčuje aj o korelácii medzi poskytnutím úveru a podpísaním rozhodcovskej zmluvy. Uvedená rozhodcovská zmluva bola uzavretá v štandardizovanej formulárovej podobe, oprávnený ju predkladal povinnej v predtlačí, dopĺňali sa len údaje o povinnej osobe ako meno, adresa a rodné číslo/ dátum narodenia. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa a jeho slobodnú voľbu o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej zmluvy je potom potrebné túto považovať v celosti za neprijateľnú, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, teda povinnej, a to podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere v spojení s ustanovením § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnej rozhodcovskej zmluve, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnej vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať (uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 24. februára 2011 sp. zn. IV. ÚS 55/2011).

16. Odvolací súd z uvedených dôvodov námietky oprávneného uvedené v odvolaní považoval za neopodstatnené a zhodne so súdom prvej inštancie má za to, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom, pretože exekučný titul bol vydaný orgánom bez právomoci na jeho vydanie. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

17. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnej povinnej síce vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, avšak keďže jej žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, odvolací súd rozhodol, že povinnej sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva. Odvolací súd síce v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1 CSP mal rozhodovať len o nároku na náhradu trov konania, ale keďže v takom prípade by o výške náhrady trov konania po právoplatnosti rozhodnutia musel rozhodovať podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie, aj keď už v čase rozhodovania odvolacieho súdu bolo zrejmé, že povinnej žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto v záujme, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá v zmysle čl. 17 CSP rozhodol, že povinnej sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/14/2018 z 28. februára 2018).

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).